

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕**

อุทธรณ์ที่ ๒๖/๒๕๖๓

วันที่ ๓๐ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ผู้อุทธรณ์
	โดยม่อมราชวงศ์ศุภดิศ ดิสกุล นายประกอบเกียรติ นินนาท กรรมการ	
	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อย	

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

**เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้กำหนดมาตรการที่เหมาะสม ในการควบคุมไหร่เหย็นน้ำมัน
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕**

อุทธรณ์นี้ ผู้อุทธรณ์ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทกิจการที่เกี่ยวกับ ปิโตรเลียม ถ่านหิน สารเคมี (การสะสม การขนส่ง) ตั้งอยู่เลขที่ ๙๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลศีรษะจรเข้น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ได้รับหนังสือที่ สป ๗๗๑๐๑/๑๔๕๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แจ้งให้ดำเนินการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการควบคุมไหร่เหย็นน้ำมันตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง รวม ๖ คดี ซึ่งผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยและขอให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เพิกถอนและทุเลาการบังคับ ตามคำสั่งดังกล่าว

เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ผู้อุทธรณ์ได้รับ หนังสือเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ยื่นใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และส่งเรื่องตามลำดับขั้นจนถึงคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ ผู้อุทธรณ์ ใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อหน่วยงานของรัฐภายใน ๓๐ วันนับแต่วันทราบคำสั่ง ซึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้มีหนังสือถึงคู่กรณี และหน่วยงานตรวจสอบข้อเท็จจริงสังกัดกรมอนามัย ครบกำหนดส่งข้อมูลวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยมีผลการดำเนินการดังนี้ ๑. มีหนังสือที่ สป ๐๙๔๕.๐๕/๔๖๐ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ แจ้งการ ดำเนินการในการพิจารณาในวินิจฉัยอุทธรณ์ถึงผู้อุทธรณ์ให้เพิ่มเติมข้อมูลหรือพยานหลักฐานอื่น ซึ่งผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๓ เพิ่มเติมข้อมูลหรือเอกสารหลักฐาน ๒. มีหนังสือที่ สป ๐๙๔๕.๐๕/๔๖๑ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ขอให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดทำคำชี้แจงแก่คู่กรณีคำสั่งแจ้งให้ดำเนินการ กำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการควบคุมไหร่เหย็นน้ำมัน ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหนังสือที่ สป ๗๗๑๐๑/๒๒๕ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ขึ้นแจงแก่คู่กรณีคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นกรณีให้ดำเนินการ กำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการควบคุมไหร่เหย็นน้ำมัน ๓. มีหนังสือที่ สป ๐๙๔๕.๐๕/๔๖๒ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ขอความร่วมมือศูนย์อนามัยที่ ๖ ชลบุรี ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการอุทธรณ์คำสั่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งศูนย์อนามัยที่ ๖ ชลบุรี มีหนังสือที่ สป ๐๙๒๐.๐๕/๔๑ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓ ส่งรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ตรวจพิจารณาเอกสารหลักฐาน รวมถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบแล้วมีประเด็นอุทธรณ์ที่ต้องวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ในขณะที่เจ้าพนักงานห้องถินออกคำสั่ง การประกอบกิจการของผู้อุทธรณ์ ก่อให้เกิดผลกระทบและสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ หรือไม่ อย่างไร

ผู้อุทธรณ์ประกอบกิจการส่งเสริมก่อสร้างและดำเนินกิจการเกี่ยวกับระบบการส่งจ่ายเชื้อเพลิง เข้าอากาศยาน เพื่อการจัดจ่าย ขนส่ง เก็บกัก ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องมีการควบคุม ภายใต้กฎหมาย เนื่องจากกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๓๗ ข้อ ๕ (๑) กิจการที่เกี่ยวกับปิโตรเลียม ถ่านหิน สารเคมี (๑๒.๓) การผลิต การกลั่น การสะสม การขนส่งน้ำมันปิโตรเลียมหรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมต่าง ๆ โดยได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการตามใบอนุญาตเลขที่ ๑ เลขที่ ๒ ปี ๒๕๖๓ ใบอนุญาตฉบับนี้ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

เนื่องจากการประกอบกิจการของผู้อุทธรณ์ถูกฟ้องร้องต่อศาลปกครอง โดยศาลมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ ๑๗๘๖/๒๕๖๒ ๑๗๘๗/๒๕๖๒ ๑๗๘๘/๒๕๖๒ ๑๗๘๙/๒๕๖๒ ๑๗๙๐/๒๕๖๒ และ ๑๗๙๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ รวม ๖ คดี ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อยใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ ประกอบกับมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ สั่งให้บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ดำเนินการตัดตั้งเครื่องป้องกันกลิ่นไօรม夷น้ำมัน หรือระบบคูดซับกลิ่น ภายใน ๖๐ วัน นับแต่คดีถึงที่สุด หรือภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดในการนัดที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งให้บังคับคดีในระหว่างคดียังไม่ถึงที่สุด ต่อมายกองค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อยได้มีหนังสือที่ สป ๗๓๑๐๑/๑๔๕๘ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แจ้งให้บริษัทดำเนินการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการควบคุมไօรม夷น้ำมัน ตามคำพิพากษา ภายใน ๖๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือ จากนั้นบริษัทฯ ได้มีหนังสือขออุทธรณ์คำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อยถึงคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ดังกล่าว พร้อมทั้งมีหนังสือขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งด้วย

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้พิจารณาหนังสือขององค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อยแล้ว เห็นว่า มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองที่คณะกรรมการฯ มีอำนาจพิจารณาตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงรับไว้พิจารณาวินิจฉัย

ผู้อุทธรณ์ชี้แจงว่า คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อย เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีความคลาดเคลื่อน ไม่ถูกต้อง และไม่ตรงกับคำพิพากษา ๑) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อยยังไม่มีอยู่ในบังคับของคำพิพากษาในอันที่จะต้องออกคำสั่งทางปกครอง เนื่องจากคำพิพากษาได้กำหนดเงื่อนเวลาไว้โดยให้ดำเนินการตามคำพิพากษา ภายใน ๖๐ วัน นับแต่คดีถึงที่สุด แต่ในขณะนี้คดียังไม่ถึงที่สุด เนื่องจากผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งรับไว้พิจารณาแล้ว ระยะเวลา ๖๐ วัน ตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง จังยังไม่เริ่มนับแต่อย่างใด ๒) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อยไม่มีอำนาจตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการออกคำสั่ง เนื่องจากกลิ่นไօรม夷น้ำมันจากสถานีบริการน้ำมันอากาศยาน ของบริษัทนั้นจะต้องถึงขนาด “เป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ” ซึ่งตามข้อเท็จจริงไม่ปรากฏ ว่าผู้ใดมีอาการเจ็บป่วยจากไօรม夷น้ำมันจากสถานีบริการน้ำมันอากาศยานของบริษัท อีกทั้งไม่ปรากฏว่า มีความเห็นของแพทย์หรือนักวิทยาศาสตร์ที่ยืนยันว่ากลิ่นไօรม夷น้ำมันทำให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตราย

ต่อสุขภาพของประชาชน กลืนไอระเหยน้ำมันจึงมิได้เป็นเหตุร้ายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นายนายกองค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อยจึงไม่มีอำนาจออกคำสั่งระงับหรือป้องกัน มิให้บริษัทก่อให้เกิดเหตุร้ายตามคำสั่งที่อ้างถึงได้

เจ้าพนักงานห้องถินผู้ออกคำสั่งซึ่งเจ้า ๑) การแจ้งให้บริษัทฯ ดำเนินการกำหนดมาตรการ ที่เหมาะสม ในการควบคุมไอระเหยน้ำมันเป็นไปตามคำพิพากษาศาลปกครองที่ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อยใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ และ ๔๕ ประกอบกับมาตรา ๒๖ และ ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๗๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (๒) จากความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญจากการควบคุมมลพิษ ที่ศาลปกครองแต่งตั้งรับฟังได้ว่า จากการเข้าตรวจสอบพิษทางอากาศทั้งบริเวณพื้นที่การดำเนินการของคลังน้ำมันของบริษัทฯ พบว่า บริเวณท่อระบายน้ำอากาศ บนถังเก็บน้ำมันอากาศยานในช่วงที่มีการรับน้ำมัน และช่วงที่ไม่มีการรับน้ำมันเข้าถัง รวมทั้งบริเวณชุมชนใกล้สถานประกอบการ พบสารมลพิษประกอบด้วย กลุ่มสารอินทรีย์ระเหยง่าย และสารคีโรซีน พบร่องช่วงมีค่าเกินระดับความเข้มข้นต่ำสุดสามารถรับรู้กลิ่นได้ และได้รับกลิ่นเป็นระยะ ๆ บางช่วงเวลา แม้ผลตรวจสุขภาพของประชาชนที่พักอาศัยในบริเวณข้างเคียง และผู้พ้องยังไม่มีข้อบ่งชี้ว่าเกิดความเจ็บป่วยหรือมีปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวเนื่องหรือเป็นผลโดยตรงจากการได้รับกลิ่นดังกล่าวก็ตาม เมื่อปัญหารื่องกลิ่นสารคีโรซีนส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้พักอาศัยในบริเวณข้างเคียง ซึ่งถือว่าเป็นเหตุร้ายอย่างหนึ่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อยจึงมีหน้าที่ในการป้องกันหรือ ระงับเหตุร้ายดังกล่าว โดยใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ ประกอบกับมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลศีรษะจรเข้น้อย พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๒๔

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กิจการของผู้อุทธรณ์ส่งผลกระทบต่อผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง จริงและศาลปกครองได้มีคำพิพากษาให้เจ้าพนักงานห้องถินใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ ประกอบกับมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ สั่งให้ผู้อุทธรณ์ ดำเนินการติดตั้งเครื่องป้องกันกลิ่นไอระเหยน้ำมัน หรือระบบดูดซับกลิ่น ซึ่งเมื่อกิจการของผู้อุทธรณ์เป็น กิจการที่อยู่ในการควบคุมตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้อุทธรณ์จึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ให้ถูกต้องตามมาตรา ๔๕ ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำเนินกิจการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฏกระทรวง ข้อบัญญัติห้องถิน หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานห้องถินที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนั้น ให้เจ้าพนักงานห้องถินมีอำนาจ สั่งให้ผู้ดำเนินกิจการนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าผู้ดำเนินกิจการไม่แก้ไข หรือถ้าการดำเนิน กิจการนั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานห้องถินจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดดำเนินกิจการไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พ่อใจแก่เจ้าพนักงาน ห้องถินว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้” แม้ว่าผลตรวจน้ำมันของประชาชนที่พักอาศัยในบริเวณข้างเคียง และผู้พ้องยังไม่มีข้อบ่งชี้ว่า เกิดความเจ็บป่วยหรือมีปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวเนื่องหรือเป็นผลโดยตรงจากการได้รับกลิ่นดังกล่าวก็ตาม เมื่อปัญหารื่องกลิ่นคีโรซีนส่งผลกระทบต่อประชาชนที่พักอาศัยในบริเวณใกล้เคียง แม้ไม่ถึงขั้นเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ แต่ก็ส่งผลกระทบจนก่อให้เกิดความร้ายแย่ผู้ที่อาศัยอยู่ ในบริเวณใกล้เคียงได้ ดังนั้น การกระทำของผู้อุทธรณ์จึงเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ประเด็นที่สอง คำสั่งเจ้าพนักงานห้องถินที่ สป ๗๓๑๐๑/๑๔๕๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ มีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ดำเนินการกำหนดมาตรการที่เหมาะสม ในการควบคุมไอระเหยน้ำมัน โดยอาศัยอำนาจ

ตามความในมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ ประกอบกับมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ขอบคุณกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีหนังสือที่ สป ๗๓๑๐๑/๑๔๕๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ดำเนินการกำหนดการที่เหมาะสมในการควบคุมโรคเหยื่อนั้น แม้จะเป็นการปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง แต่เมื่อคดียังไม่สิ้นสุดเนื่องจากศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำสั่งรับไว้พิจารณาแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงยังไม่มีอำนาจจากคำสั่ง ดังนั้น คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ที่ สป ๗๓๑๐๑/๑๔๕๘ จึงไม่ขอบคุณกฎหมาย

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ที่ สป ๗๓๑๐๑/๑๔๕๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

(นางพรพรรณ พิมล วิปุลกร)

อธิบดีกรมอนามัย

ประธานกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

ลายมือชื่อกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

(นายพิทยา ปราโมทย์วรพันธุ์)
ผู้แทนกรรมคุณมูลพิช
กรรมการ

(นายบุญฤทธิ์ ปันประสงค์)
ผู้แทนกรรมปศุสัตว์
กรรมการ

(นายขันบ มากบุญ)

ผู้แทนกรรมโยธาธิการและผังเมือง
กรรมการ

๒๖๐

(นางปิยิตา ศุภรัตนชาติพันธุ์)
ผู้แทนกรรมโรงงานอุตสาหกรรม
กรรมการ

(นายพิศิษฐ์ วัฒนสมบูรณ์)
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้แทนกรรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กรรมการ

(นางพรพรรณ ไม่สุพร)
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๑๗๔ ดีนดา

(นายดินัย รีวันดา)
รองอธิบดีกรมอนามัย
กรรมการและเลขานุการ